

ความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

005408

นายสาโรจน์ นิลคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

THE NEED FOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN VOCATIONAL COLLEGES

Mr. Saroj Nildam

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
โดย นาย สาโรจน์ นิลคำ
แผนกวิชา โสภศาสตร์ศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ประพัฒน์ แสงวณิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*Sulochana Yama*.....รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*Sin E*.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร)

.....*Prachin Sangwan*..... กรรมการ
(อาจารย์ ประพัฒน์ แสงวณิช)

.....*Jirapong Pongwong*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ชื่อ นายสาโรจน์ นิลคำ

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ประพัฒน์ แสงวณิช

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสถานภาพของปัญหาและความต้องการในปัจจุบันทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของบรรดาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาถึงความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาของบรรดาอาจารย์และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. เพื่อวิเคราะห์ความต้องการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
4. เพื่อส่งเสริม แดงแพร่คุณค่าของเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวาง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา ค้นคว้าจากตำราและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ
2. รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศปลายปีการศึกษา 2519 รวม 11 วิทยาลัย
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ
4. สรุปผลการวิจัยและเสนอเพื่อปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ผลของการวิจัย

1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ด้านไอศหัตถศึกษาพอสมควร
2. วิทยาลัยส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านไอศหัตถศึกษาเพียงคนเดียว และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านไอศหัตถศึกษาโดยตรง
3. อาจารย์ส่วนมากเห็นคุณค่าของสื่อการสอนและมีความประสงค์ที่จะนำเอาสื่อการสอนมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในขณะที่มีไอศหัตถอุปกรณ์จำนวนจำกัด
4. อาจารย์ส่วนมากมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ไอศหัตถศึกษาเกี่ยวกับการใช้ไอศหัตถอุปกรณ์ประกอบการสอน ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่ไอศหัตถศึกษาไม่พอ
5. สภาพและลักษณะของห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยในการที่จะนำเอาไอศหัตถอุปกรณ์มาใช้ให้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
6. อาจารย์ส่วนมากมีความประสงค์ที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการใช้และผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ
7. อาจารย์ร้อยละ 74.67 ต้องการให้มีศูนย์กลางการผลิตและบริการด้านสื่อการเรียน และเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับบริการให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษา และร้อยละ 91.00 ต้องการให้แต่ละวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียนขึ้นเป็นเอกเทศ ไว้บริการกับอาจารย์และนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียนกลางขึ้นตรงต่อกรม เพื่อจัดบริการด้านสื่อการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ ให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาต่าง ๆ
2. แต่ละวิทยาลัยควรพิจารณาจัดหาผู้บริหารงานไอศหัตถศึกษา และบุคลากรให้เพียงพอเพื่อช่วยงานบริหาร บริการ และผลิตสื่อการสอนได้อย่างเต็มที่

3. ควรพิจารณาจัดอบรมเกี่ยวกับ การผลิต การใช้ และบำรุงรักษาสื่อการสอน และ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับอาจารย์ผู้สอน ในระหว่างปิดเรียนภาคปลายของทุกปี
4. การก่อสร้างอาคารเรียน ห้องเรียน ควรคำนึงถึงการใช้สื่อการสอน โดยเฉพาะใช้สามารถใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย ประกอบการสอนหรือสาธิตได้
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครู อาจารย์ ได้ใช้สื่อทัศนูปกรณ์หรือสื่อการสอน ประกอบการสอนใหม่ประสิทธิภาพมากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title THE NEED FOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY
IN VOCATIONAL COLLEGES.

Name Mr. Saroj Nildam

Thesis Advisor Mr. Prapat Saengwanit

Department Audio - Visual Communication

Academic Year 1978

ABSTRACT

Purpose :

The main purposes of the study are as follows :

1. To identify the problems of and determine the need for educational technology in vocational colleges in Thailand.
2. To ascertain the degree of knowledge and experience of teachers and educational media personnel in vocational colleges in Thailand.
3. To analyze the problems of the teachers and the need for using instructional media in vocational colleges in Thailand.
4. To promote the value and use of educational technology in administering various instructional program in vocational college in Thailand.

Procedures :

1. Reviewing the related research and Literature.
2. Collecting data from questionnaires distributed to eleven vocational colleges.
3. Analyzing the data for statistical purposes.
4. Drawing conclusions from the study.
5. Making recommendation for improving the use of educational teachology and administering various instructional program in vocational colleges in Thailand.

Results :

Some of the main findings from the investigation are as follows :

1. Most of the teachers have moderate experience and knowledge in audio-visual education.
2. Most vocational colleges have only one person responsible for the educational media center ; most educational media personnel are not audio-visual education graduated.
3. Most of the teachers realize the value of, and have the desire to utilize various kinds of instructional media for improving the teaching and learning process, but the limited numbers and types of materials and equipment are apparent.
4. Most of the teachers need help in operating various kinds of audio-visual equipment. The limited number of educational media personnel in apparent.
5. Most classrooms are neither built nor equipped in such the way to permit audio-visual aids to be effectively utilized.

6. Most teachers express the need for additional knowledge and experience in operating audio-visual equipment and in the preparation of inexpensive instructional material.

7. Seventy-five percent of the teachers agree that it is necessary to establish a central organization responsible for producing and servicing educational technology to all vocational colleges. Ninety-one percent of the teachers express the need for establishing an educational media center in each vocational college.

Recommendations :

1. A centers for Innovation and Educational Technology should be established as division under the Institute of Technology and Vocational Educational to provices in in innovation and educational technology to all vocational colleges.

2. Every vocational college should be staffed with an adequate number of qualified educational media personnel so that producing and servicing educational media can be effectively administered.

3. An effective training program should be offered to teachers at the end of the academic year so that they will be able to produce, operate and maintain basic instructional media efficiently.

4. Construction of school buildings and classrooms should be co-operatively and carefully planned in such a way that application of instructional media can be properly utilized.

5. Administrators should encourage teachers to efficiently utilize instructional media as much as possible.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ความอนุเคราะห์ จากท่านศาสตราจารย์
สำเภา วรวงศ์ อาจารย์ประพัฒน์ แสงวณิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้กรุณาตรวจ แก้ไข และให้คำปรึกษา แนะนำ
ต่าง ๆ อาจารย์ ดร. ไพศาลย์ จามรมาน Mr. L.J. Cairns ให้ความกรุณา
แนะนำ ตรวจสอบทศด้อย อาจารย์สุรีย์ ศุภสิทธิ์ และผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ต่าง ๆ กรุณาอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่โสตทัศน-
ศึกษา ทุกท่านซึ่งกรุณาตอบแบบสอบถามต่าง ๆ ตลอดจนท่านอื่น ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์
ในต่างต่าง ๆ ทั้งกำลังสมอง กำลังกาย และกำลังใจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็น
อย่างสูงและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สาโรจน์ นิลคำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ

บท

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
การสำรวจงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	22
ปัญหาสำหรับการวิจัย	23
ขอบเขตของการวิจัย	23
ลักษณะของงานวิจัย	24
ข้อตกลงเบื้องต้น	25
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	25
วิธีดำเนินงานวิจัย	25
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	26
นิยามคำเฉพาะต่าง ๆ	27
2 การศึกษาขั้นมูลฐาน	28
ตอนที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับอาชีพศึกษา	28

บทที่	หน้า
ประวัติอาชีวศึกษา	22
ความหมายของอาชีวศึกษา	32
ประเภทอาชีวศึกษา	33
ระดับของวิชาชีพ	33
หลักการบริหารอาชีวศึกษา	34
ตอนที่ 2 การศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน	37
ความหมายของเทคโนโลยีทางการศึกษา	37
กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา	37
ขอบเขตของเทคโนโลยีทางการศึกษา	38
สื่อการสอน	41
ประเภทของสื่อการสอน	41
ความสำคัญของสื่อการสอน	45
สื่อการสอนวิชาอาชีวศึกษา	47
การสอนโดยใช้สื่อประสม	48
การเลือกสื่อการสอน	49
3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	114
ประวัติการศึกษา	138

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้สมัครและรับเข้าเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้	4
2 จำนวนอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	54
3 จำนวนอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชา	55
4 วุฒิสถุที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	56
5 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
6 ความรู้และประสบการณ์ด้านไอศตัทศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา	58
7 ก.การใช้ไอศตัทศนวัสดุประกอบการสอนของอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	59
7 ข.ความต้องการใช้ไอศตัทศนวัสดุของอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	61
8 ก.การใช้ไอศตัทศนอุปกรณ์ของอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	63
8 ข.ความต้องการใช้ไอศตัทศนอุปกรณ์ของอาจารย์ ผู้ตอบแบบสอบถาม	65
9 ก.การใช้เครื่องมือผลิตและห้องปฏิบัติการ คำนไอศตัทศนศึกษาของอาจารย์	67
9 ข.ความต้องการใช้เครื่องมือผลิตและห้องปฏิบัติการ ของอาจารย์	68
10 สาเหตุที่ไม่ใช้ไอศตัทศนอุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์	69
11 ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสบจากการใช้บริการและผลิตไอศตัทศนอุปกรณ์และสื่อการสอน	70
12 ความต้องการผู้ช่วยเหลือในการผลิตและจัดหาสื่อการสอนของอาจารย์	72
15 ความต้องการผู้ช่วยควบคุมการใช้สื่อการสอนของอาจารย์	74
14 ความต้องการ เครื่องมือและวัสดุสำหรับผลิตสื่อการสอนของอาจารย์	76

ตารางที่	หน้า
15 ก. ความเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับบริการค่านโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย	77
15 ข. ความต้องการบริการค่านโสตทัศนศึกษาของอาจารย์ซึ่งศูนย์สื่อการศึกษาควรจัดให้ .	79
16 ความต้องการ ความรู้และอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ..	81
17 ความต้องการ ความรู้และอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ .	83
18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการค่านโสตทัศนหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา	85
19 จำนวนโสตทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนจำแนกตามประเภท	86
20 จำนวนโสตทัศนวัสดุและสื่อการสอนจำแนกตามประเภท	89
21 จำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ วัสดุและสื่อการสอนจำแนกตามประเภทสถาบันศึกษา . .	92
22 เจาหน้าที่ดำเนินการ เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา	95
23 วุฒิสูงสุดของเจาหน้าที่โสตทัศนศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม	96
24 ความรู้และประสบการณ์ค่านโสตทัศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาของ เจาหน้าที่โสตทัศนศึกษา	97
25 จำนวนชั่วโมงสอนคอสักคาของเจาหน้าที่โสตทัศนศึกษา	98
26 กิจกรรมและบริการที่หน่วยโสตทัศนศึกษาปฏิบัติ	99
27 ความต้องการความรู้และประสบการณ์ค่านสื่อการศึกษาเพิ่มเติมของเจาหน้าที่ โสตทัศนศึกษา	101